FIȘA DISCIPLINEI

Christian Denominations, Heresies, Other Religions. What did the Fathers of the Church say about them? (Denominațiuni creștine, erezii, alte religii. Ce au spus Părinții Bisericii despre acestea?)

Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă Sacră – Crearea, Conservarea și Restaurarea Bunurilor Culturale
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Christian Denominations, Heresies, Other Religions. What did the Fathers of the Church say about them? (Denominațiuni creștine, erezii, alte religii. Ce au spus Părinții Bisericii despre acestea?)			Codul disciplinei	OME6014
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Conf. univ. Dr. Adrian-Aurel Podaru adrian.podaru@ubbcluj.ro				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. Conf. univ. Dr. Adrian-Aurel Podaru adrian.podaru@ubbcluj.ro				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei		Disciplină complementară (DC)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14

Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)	23
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	44
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	35
Tutoriat (consiliere profesională)	2
Examinări	2
Alte activități	2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	108
3.8. Total ore pe semestru	150
3.9. Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Prezența minim 50% la ore, cu materialele didactice specifice, indicate de profesor Telefoanele mobile se țin inchise pe durata cursului Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Plagierea lucrării de seminar atrage după sine respingerea lucrării și nepromovarea colocviului Sală dotată cu tablă, ecran de protecție, videoproiector, laptop

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CP1	Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare
CP2	Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică
CP3	Gestionează dezvoltarea profesională personală
CP4	Gândește în mod abstract
CP7	Predă texte religioase.

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CP1	14. Studentul cunoaște principiile eticii cercetării aplicabile pastorației, liturgicii și dialogului religios	14. Studentul aplică norme de integritate în documentarea temelor pastorale, liturgice și confesionale
CP2	15. Studentul cunoaște cerințele redactării științifice pentru teme pastorale și comunitare	15. Studentul redactează lucrări despre confesiuni, predică, liturghie și viață comunitară
CP3	16. Studentul înțelege dezvoltarea profesională ca formare continuă pentru slujirea pastoral-liturgică	16. Studentul identifică priorități de formare în predică, practică pastorală și psihoterapie pastorală
CP4	17. Studentul cunoaște rolul gândirii abstracte în interpretarea relației dintre liturghie și comunitate	17. Studentul corelează concepte teologice cu realități pastorale, sociale și comunitare concrete
CP7	20. Studentul cunoaște metodele predării textelor religioase în contexte pastorale și liturgice.	20. Studentul explică texte patristice, liturgice și doctrinare prin limbaj accesibil comunității.

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
1. Descrie principalele moduri de raportare ale Părinților Bisericii la erezii, denominațiuni creștine, iudaism, păgânism și islam, în contextele istorice proprii.
2. Explică fundamentele scripturistice și eclesiologice ale pozițiilor patristice analizate.
3. Compară pozițiile unor autori patristici reprezentativi privind alteritatea religioasă și confesională.
4. Evaluează critic continuitățile și diferențele dintre discursul patristic și documentele contemporane de dialog intercreștin și interreligios.
Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)
1. Analizează și interpretează texte patristice polemice, apologetice și eclesiologice în contextul lor istoric.
2. Argumentează utilizarea responsabilă a surselor patristice în dialogul interconfesional, ecumenic și interreligios contemporan.
3. Formulează o prezentare academică coerentă asupra unei teme de dialog religios, folosind texte patristice și documente contemporane relevante.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii**[3]
Părinții Bisericii: definire, contextualizare, importanța lor pentru viața și etosul Bisericii	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	2 prelegeri
Creștinism vs. Păgânism: proiectul teodosian	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	2 prelegeri
Creștinismul – adevărata „filosofie". Raportul dintre creștinism și „filosofia din afară", „sursa tuturor erorilor".	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	2 prelegeri
Sf. Ciprian al Cartaginei: eclesiologia sa radicală	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	1 prelegere
Trei Părinți ai Bisericii și raportarea lor la iudei: Tertullian, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Chiril al Alexandriei	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	3 prelegeri
Sfântul Irineu de Lyon: Împotriva ereziilor.	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	2 prelegeri
Sfântul Ioan Damaschin: poziția sa față de Islam	prelegere, dezbatere sau discuţie colectivă	2 prelegeri

Bibliografie

Bibliografia obligatorie:

Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, Patrologie, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (EIBMBOR), Bucureşti, 1956; Sfânta Mânăstire Dervent, 1999
Idem, Patrologie, vol. I, EIBMBOR, Bucureşti, 1984.
Prof. dr. Stylianos Papadopoulos, Patrologie, vol. I, traducere de lect. dr. Adrian Marinescu, Editura Bizantină, Bucureşti, 2006.
Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, Patrologie, vol. 1, Editura Basilica, Bucureşti, 2009.
Remus Rus, Dicţionar enciclopedic de literatură creştină din primul mileniu, Editura Lidia, Bucureşti, 2003
Claudio Moreschini, Enrico Norelli, Istoria literaturii creştine vechi greceşti şi latine, vol. I, Editura Polirom, Iaşi, 2001.
Hans von Campenhausen, Părinţii greci ai Bisericii, Editura Humanitas, Bucureşti, 2005
Idem, Părinţii latini ai Bisericii, vol. I şi II, Editura Humanitas, Bucureşti, 2005

[3] De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenţi, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Claudio Moreschini, Istoria filosofiei patristice, Editura Polirom, Iaşi, 2009
Arnaldo Momigliano (ed.), The Conflict Between Paganism and Christianity in the Fourth Century, Oxford, At the Clarendon Press, 1963.
Anne-Marie Malingrey, „Philosophia". Étude d'un groupe de mots dans la littérature greque, des Présocratiques au IVe siècle après J.-C., Paris, Librairie C. Klincksieck, 1961.
J. Patout Burns jr., Cyprian the Bishop, Routledge, London and New York, 2002.
Geoffrey D. Dunn, Tertullian' „Aduersus Iudaeos". A Rhetorical Analysis, The Catholic University of America Press, Washington, 2008.
Robert L. Wilken, John Chrysostom and the Jews. Rhetoric and Reality in the Late 4th Century, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London, 1983.
Eric Osborn, Irenaeus of Lyons, Cambridge University Press, 2003.
Daniel J. Sahas, Sfântul Ioan Damaschinul despre Islam – „erezia ismaeliților", Ed. Doxologia, Iași, 2015.

Bibliografie opţională:

Hill Hillgarth, J. N. (ed.), Christianity and Paganism, 350-750: The Conversion of Western Europe Middle Ages, University of Pennsylvania Press, 1969.
MacMullen, Ramsey, Christianizing the Roman Empire: (A.D. 100-400), Yale University Press, New Haven and London, 1984.
A.D. Lee, Pagans and Christians in Late Antiquity. A sourcebook, Routledge, London and New York, 2000.
Peter Brown, Power and Persuasion in Late Antiquity. Towards a Christian Empire, The University of Wisconsin Press, 1992.
Jeffrey W. Hargis, Against the Christians. The Rise of Early Anti-Christian Polemic, Peter Lang Publishing, 1999.
Geoffrey D. Dunn, Tertullian, Routledge, London and New York, 2004.
John G. Gager, The Origins of Anti-Semitism. Attitudes Toward Judaism in Pagan and Christian Antiquity, Oxford University Press, New York, 1985.
Jules Isaac, The Christian Roots of Anti-Semitism, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1964.
Fred Allen Grissom, Chrysostom and the Jews: Studies in Jewish-Christian Relations in Fourth-Century Antioch, Dissertation, 1978.
Robert L. Wilken, Judaism and the Early Christian Mind. A Study of Cyril of Alexandria's Exegesis and Theology, Yale University Press, New Haven and London, 1971.
John Meyendorff, The Orthodox Church. Its Past and Its Role in the World Today, St. Vladimir's Seminary Press, Crestwood, 1996.
Johannes Quasten, Patrology, vol. I, II, III, IV, Christian Clasic Ave Maria Press, Notre Dame, IN, f.a.
David Christie-Murray, A History of Heresy, Oxford, Oxford University Press, 1989.
Adiel Schremer, Brothers Estranged. Heresy, Christianity and Jewish Identity in Late Antiquity, Oxford, Oxford University Press, 2010.

8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii**
Poziții contemporane (ortodoxe și romano-catolice) despre dialogul intercreștin sau interreligios. Fundamentele patristice ale acestor poziții. O abordare comparativă	dezbatere sau discuţie colectivă	2 seminarii
Nostra Aetate: Declarația despre relația Bisericii Romano-Catolice cu religiile necreștine, proclamată de Papa Paul VI în 28 octombrie 1965	dezbatere sau discuţie colectivă	3 seminarii
Sfântul Iustin Popovici: Biserica Ortodoxă și Ecumenismul	dezbatere sau discuţie colectivă	3 seminarii
Christianity and the World Religions: document emis de „International Theological Commission" în 1997	dezbatere sau discuţie colectivă	3 seminarii
Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine, documentul oficial emis de	dezbatere sau discuţie colectivă	3 seminarii

Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe, Creta, 2016		
Sf. Iustin Popovici, Biserica Ortodoxă și Ecumenismul, Mănăstirea Sfinții Arhangheli – Petru Vodă, 2002. Anthony Cernera (ed.), Examining Nostra Aetate after 40 Years: Catholic-Jewish Relations in Our Time, Sacred Heart University Press, Fairfield, 2007. Hans Küng, Josef van Ess, Heinrich von Stietencron, Heinz Bechert, Christianity and World Religions. Paths to Dialogue, 1999.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[4]	9.2 Metode de evaluare[5]	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Contextualizarea autorilor și documentelor studiate; explicarea argumentelor patristice; capacitatea de analiză comparativă și de actualizare responsabilă a surselor.	Examen oral, condiționat de prezență și de predarea portofoliului de seminar.	75%
	Coerența argumentării și utilizarea critică a bibliografiei de specialitate.		
	Analiza documentelor și textelor discutate la seminar; integrarea lor într-un discurs interpretativ propriu; respectarea standardelor cercetării academice.	Portofoliu: lucrare de seminar, fișe de lucru și prezentări/dezbateri.	25%
9.6 Standard minim de promovare			
Explicarea corectă a cel puțin două modele patristice de raportare la alteritatea religioasă/confesională, contextualizarea lor istorică și formularea unei comparații argumentate cu un document contemporan; nota minimă 5.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[6]

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

[4] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[5] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

[6] Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate aloca eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „*Nu se aplică nici o etichetă*”.

								Nu se aplică nici o etichetă
○	○	○	○	○	○	○	○	**X**

Data completării:
12.05.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament